

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

„Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfizetési ár:

Évesre 6 kor. fél évre 3 kor. egyez szám 20 fillér.
Művészeti pónkek és reklamacziók-Hirschl N. könyv-
vadászjába küldendők.

Felelős szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőség, közlemények-
lap szerkesztőjébe küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasábon petisator egyazon hirdetésnél 20 fill.
többesbőri hirdetésnél soronként 42 fill.
Nyilttér petisora 50 fill.

A mult év kivándorlói.

Az egyesült államok híres „Immigration Office“-ja most teszi közzé a statisztikai kimutatást a mult évi bevándorlásról. Szomorú egy statisztika. Maga Amerika is tiltakozik már a bevándorlás ellen és egyre másra hozza a törvényeket, hogy némileg korlátozhassa a beözlönést. Egy törvényben kimondta, hogy csak irni és olvasni tudók vándorolhatnak be, más törvény pedig bizonyos mennyiségű pénz felmutatását követeli a bevándorlótól. Nem sokat használt, mert a statisztika szerint évről-évre nő a bevándorlók száma, egészben is, arányokban is egyes országokat tekintve. És mi vagyunk a második arányok sorrendjében. Csak Olaszország vezet előttünk, de utána mi vagyunk az elsők. Nem sok büszkeség van a szavunkban, több a keserűség.

Itt a statisztika:

Bevándorolt összesen 1903-ban: 857.000 ember, ebből mi adtunk Amerikának 206.000-et. Ezelőtt 43 évvel csak 13 ember vándorolt ki. Ezt azért említtük, hogy az arány kidomborodjék. Gyönyörű haladás. Negyvenhá-

rom év alatt 16.000% emelkedés. Ez a statisztika.

Sok év óta a tudósok, az írók, a statisztikusok, a kormány és a politikusok a kivándorlás okait keresik. Egész irodalma van már ennek a témának. Meg is találták az okait, hisz mi sem könnyebb, mint azt megítélni. De azt a másik problémát t. i., hogy mint lehetne segíteni a bajon, azt már nem tudták megoldani sehogysem. A nép egyre nagyobb arányokban vándorol kifelé. 206.000 ember ment az Egyesült Államokba. De azt nem tudni, hogy Braziliába, Kanadába, meg a többi kisebb államokba hány ember vándorolt. Azokról nem szól a statisztika, csak néha-néha ködös téli esteken érkező levelek mesélnek nyomorúságról, csalódásról, honvágyról.

A mult évben 3000 magyar iparos volt a kivándorlók között. Ez a statisztika koronája. A magyar ipar kész erejét adtuk el Amerikának. Eladta a társadalom, az a magyar társadalom, aki megunt a „a pártoljuk a honi ipart” jelszót. Elvégre is már kopott egy kissé. Ez a 3000 iparos ember nem az utolsó volt az iparosok között. Az első es az utolsó nem

vándorolnak ki. Az utolsóknak uti-költségek sincs. A 3000 tehát a közepes, a java, a szive a céhnek, akik eladták kis házukat, szerszámukat és azzal indultak utnak.

A mult esztendő tele volt válságokkal. Politikai, gazdasági válságok váltották fel egymást és akinek soha sem jutott azelőtt észébe Amerika, azt e viszonyok, a közállapotaink tarthatatlansága kényszerítette a kivándorlásra. A mult esztendő igen bő termést nyújtott ezen a téren. Azzal mindenki tisztában van, hogy a kivándorlás pusztán a szomorú gazdasági viszonyokra vezethető vissza. Természetes tehát, hogy ezeket a gazdasági lenyűgöző bilincseket kell megoldani. Oldozgatják is már évek óta de hiába, mert a nemzetnek minden idegszála le van nyűgözve, a pénzügyi ereje szintén elforgácsolt, lenyűgözött erő, melyet nagy nemzeti akciók szabadíthatnának csak fel.

A kormány munkaadással igyekszik a gátol orvosságot felfedezni. Tán használna is valamit, de az hatalmas a lehetetlenséggel, hogy a gyarmati függés okozta depressziót ezuton orvosolják. Minekünk nincs taná-

TARGZA.

Hej de fehér

Hej de fehér ez a világ,
A kedvesem meg fekete,
Megtört engem egy leánynak
Piros ajka, kék szeme.

Mit csinálnak? esőket nem ad,
Csak az esküvő után
S hej, ha feleségül vesszem
Kiver vele az apám.

Édes apám is csak legény volt
Édes anyám szegény leány
De azért az öreg apám
Nem verte ki őket ám.

Ezért én is úgy csinállok,
Akármint mond édes apám
Ha kigyulmed ki is verne,
Nem enged az édes anyám.

Kádár László.

Csotos Péter.

Az öreg Csotos Péter vagonját jó félmillióra becsülték. Oriási vagyon az olyan ember kezében,

ki közönséges parasztorban született, ki csak vasárnap jár két dalmányban s aki a foghagyás piritost tartja a gasztronómia remekének. A rengeteg vagonját ő maga szerezte. Vegyesen: szével és kezével. Negyvenéves háborút viselt azért a három ezer hold földért, amit szerzett. Meg lehetett elégedve a hadi zsákmánnyal. A minthogy meg is volt.

De életének alkonyában mintha a jó Isten elfordította volna róla a szemét. Már nagyon is súlyosan látogatta meg. Özvegyn maradt egyetlen kék fával s egy évré rá az a szorgalmas, derek szép fiú is meghalt.

De ez a retentés csapás sem törte meg az erős, energikus lelket. A fatiszizmus engesztelő régióban buzta meg magát. Ennek így kellett lenni. Ez így volt megírva . . .

A munkát csak úgy végezte, mint azelőtt. A gazdasszonya, ki kiasó zámbeis, nyelves asszony volt, gyakran vetette fel a kérdést:

— Ugyan kiért tóri magát?

Az öreg józueo válaszolt.

— Csak azért, hogy legyen.

Egy meleg nyári napon, ugy két héttel Péter Pál előtt az öreg Csotos a tanyáról jött haza rendes, könnyű parasztszekéren. Az uton egy borotvált képű fiatal ember, kinek poros ruhája elárulta, hogy messziről jön gyolagosan, megzöllította:

— Bácsi, kérem nem venne fel engem?

— Szivesen, tessék felugrani.

A fiatal szinész a jövő pillanathan már ott állt a pokróccal leterített szénalátélen. Beszédbe elegyedtek

— Hová tetszenék igyekezni? Kérdezte Csotos Péter.

— Gyomára.

— Tyűh, az még jó oda van. Jó szekérrel is legalább négy óra járás. Velem a feletjáig eljöhöt.

— Köszönöm szépen.

— Aztán, ha nem sérteném meg a kérdésesemmel, mi járathat lenne Gyomára?

— Hát az ugy van bácsi, válaszolta a szinész, hogy én szinész vagyok.

— Ugy? Ámbár sejtettem némileg, minthogy borotvált ábrázatot tetszik viselni. Hol tetszett tanulni a mesterséget.

A szinész, ki józű, vidám fiú volt, mosolyogva válaszolt:

— Nem tanulni kell azt bácsi, hanem tudni.

A kutját se tanítták ugatni, mégis tud.

— Az már szent igaz. De azért mégis járt iskolákat?

— Hogyne? Diák voltam Halason.

— Halason? — kérdezte az öreg, önkénytelenül nagyot rántva a gyepőn.

— Ott.

Hirdetmény.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy nyomdai üzletemet ismét megnagyobbítván s azt egy

perforáló-géppel

szereltem fel, úgy azt egyes újabb divatu betűfajokkal is szaporítottam.

Abba a kellemes helyzetbe jutottam, hogy úgy a fővárosi, mint a vidéki hasonüzletekkel szemben a versenyt felvehetem úgy szép, modern kiállítású munkámmal, ugyis mint gyors szállítás- és ár tekintetében.

Egyben nem mulaszthatom el a n. é. közönség az eddiginél jobban felszerelt

könyvkötészetemre

is b. figyelmét felhívni.

Elvállalok az egyszerűtől a legdiszesebb kiállítású könyvek kötését a lehető legolcsóbb árak és gyors szállítás mellett.

Ezzel maradok a n. é. közönség szives pártolását kérve

tisztelettel

HIRSCHL N.

könyvnyomda és könyvkötészete
MURASZOMBAT.

